

Developing a Program to Enhance Learning Management Competencies of Teachers for Rajaprajanugroh Schools in the Northeastern

Wipapon Thumsen¹ and Chaiyon Paophan²

Master of Education, Major Educational Administration, Roi Et Rajabhat University, Thailand

E-mail: 65918101018@reru.ac.th, ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0003-2790-5424>

E-mail: chaiyon36649@gmail.com, ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0007-0993-3922>

Received 19/08/2025

Revised 09/09/2025

Accepted 20/10/2025

Abstract

Background and Aims: Teachers' learning management competency is a process and methodology for organizing activities and learning experiences aimed at developing individuals to learn to their fullest potential according to learners' abilities, interests, and needs. This research aimed to study the current state, desired state, and priority needs for enhancing learning management competency of teachers in Rajaprajanugroh Schools in the northeastern region, and to develop a program for enhancing learning management competency of teachers in Rajaprajanugroh Schools in the northeastern.

Methodology: mixed-methods research approach divided into two phases. Phase 1: Investigation of the current state, desired state, and priority needs for enhancing teachers' learning management competency. The sample comprised 265 school administrators and teachers from 10 Rajaprajanugroh Schools. The data collection instrument was a 5-point Likert scale questionnaire with reliability coefficients of 0.956 and 0.953 for the current state and desired state questionnaires, respectively. Phase 2: Development of a program for enhancing the learning management competency of teachers in Rajaprajanugroh Schools through interviews with 5 school administrators and teachers who demonstrated best practices. The program's overall appropriateness and feasibility were rated at the highest level by 5 experts. Statistical analyses included percentage, mean, and standard deviation.

Results: (1) The current state of learning management competency of teachers in Rajaprajanugroh Schools was overall at a moderate level. The aspect with the highest mean score was learner-centered learning management, while curriculum development had the lowest mean score. The desired state of teachers' learning management competency was overall at the highest level, with measurement and learning assessment having the highest mean score and curriculum development having the lowest mean score. The priority needs for enhancing teachers' learning management competency showed an overall mean priority need index ($PNI_{modified}$) of 0.40. (2) The program for enhancing teachers' learning management competency in Rajaprajanugroh Schools in the northeastern comprised 5 components: 1) Principles, 2) Objectives, 3) Content consisting of 5

modules, 4) Development methods and activities, and 5) Measurement and evaluation. The program utilized the 70:20:10 development model, consisting of 70% experiential learning through work experience, 20% learning from others, and 10% learning through training. Three development methods were synthesized: 1) Learning from work experience, 2) Learning from others, and 3) Training. The total program implementation time was 178 hours.

Conclusions: (1) Educational institutions showed a current state at a moderate level overall, a desired state at the highest level overall, and a priority need for enhancing the learning management competency of teachers in Rajaprajanugroh Schools of 0.40. (2) The program for enhancing learning management competency of teachers in Rajaprajanugroh Schools comprised: 1) Principles, 2) Objectives, 3) Content consisting of 5 modules: Module 1 - Curriculum Development, Module 2 - Learning Management Design, Module 3 - Learner-Centered Learning Management, Module 4 - Use of Media, Innovation and Technology, and Module 5 - Measurement and Learning Assessment, utilizing the 70:20:10 learning and development model.

Keywords: Learning Management Competence; Enhancement Program; Rajaprajanugroh School

การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

วิภากรณ์ ทุมเสน¹ และชัยยนต์ เพาพาน²

ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด

บทคัดย่อ

ภูมิหลังและวัตถุประสงค์: สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูเป็นกระบวนการ วิธีการการจัดกิจกรรมและประสบการณ์การเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนาคนให้เรียนรู้เต็มตามความสามารถ ความสนใจ และความต้องการของผู้เรียน โดยการวิจัยครั้งนี้มีจุดหมายเพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นในการเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือและพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ระเบียบวิธีการวิจัย: วิจัยแบบผสมวิธี แบ่งออกเป็น 2 ระยะ คือ ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู จำนวน 265 คน จากโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 10 โรงเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามสภาพปัจจุบัน และแบบสอบถามสภาพที่พึงประสงค์ เท่ากับ 0.956 และ 0.953 ตามลำดับ และ ระยะที่ 2 การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ฯ โดยวิธีการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา และครู ที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี จำนวน 5 คน และโปรแกรมมีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดและมีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด โดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย: (1) สภาพปัจจุบันสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ฯ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ 1) ด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ด้านการพัฒนาหลักสูตร สภาพที่พึงประสงค์สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ฯโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ 1) ด้านการวัด และประเมินผลการเรียนรู้ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตร และความต้องการจำเป็นในการเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ฯค่าเฉลี่ยความต้องการโดยรวมเท่ากับ 0.40 ($PNI_{modified} = 0.40$) (2) โปรแกรมการเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ คือ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) เนื้อหา ประกอบด้วย 5 โมดูล 4) วิธีพัฒนาและกิจกรรม และ 5) การวัด และประเมินผล โดยใช้เทคนิคการพัฒนาแบบ 70 : 20 : 10 คือประสบการณ์การทำงาน 70 การเรียนรู้จากผู้อื่น 20 และการเรียนรู้จากการอบรม 10 มาใช้ในการพัฒนา และได้สังเคราะห์วิธีพัฒนาครู ประกอบด้วย 3 วิธี คือ 1) การเรียนรู้จากประสบการณ์การทำงาน 2) การเรียนรู้จากผู้อื่น และ 3) การอบรม เวลาในการดำเนินงานโปรแกรมทั้งสิ้น 178 ชั่วโมง

สรุปผล: (1) สถานศึกษามีสภาพปัจจุบัน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง สภาพที่พึงประสงค์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และความต้องการจำเป็นในการเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ฯ เท่ากับ 0.40 (2) โปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ฯ

ประกอบด้วย 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) เนื้อหา ประกอบด้วย 5 โมดูล ได้แก่ คือ โมดูลที่ 1 การพัฒนาหลักสูตร โมดูลที่ 2 การออกแบบการจัดการเรียนรู้ โมดูลที่ 3 การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โมดูลที่ 4 การใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี และ โมดูลที่ 5 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้และพัฒนา Model 70 : 20 : 10 และ ผลการประเมินความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน พบว่าโปรแกรมมีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และมีความเป็นไปได้โดยรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน

คำสำคัญ: สมรรถนะการจัดการเรียนรู้; โปรแกรมการเสริมสร้าง; โรงเรียนราชประชานุเคราะห์

บทนำ

ตามแผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน (พ.ศ. 2566 - 2570) กล่าวว่า ตามหมุดหมายที่ 12 ไทยมีกำลังคนสมรรถนะสูง มุ่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตอบโจทย์การพัฒนาแห่งอนาคต โดยกำหนดให้ประเทศให้ความสำคัญด้านการศึกษาในฐานะกลไกหลักในการพัฒนาประเทศมาตลอด โดยมุ่งจัดการศึกษาเพื่อให้คนไทยทุกคน ทุกช่วงวัย เด็กด้อยโอกาส สามารถเข้าถึงโอกาสและความเสมอภาคในการศึกษาที่มีคุณภาพ พัฒนาระบบการบริหารจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ พัฒนากำลังคนให้มีสมรรถนะในการทำงานที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดงาน และการพัฒนาประเทศ (ราชกิจจานุเบกษา, 2565 : 121-122)

กระทรวงศึกษาธิการ (2563 : 5) กำหนดสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครู ไว้ดังนี้ 1) การบริหารหลักสูตร และ การจัดการเรียนรู้ครูต้องมีความสามารถในการวิเคราะห์หลักสูตร ออกแบบและจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับหลักสูตรและผู้เรียน 2) การจัดการเรียนรู้โดยผู้เรียนเป็นสำคัญ ครูต้องสร้างบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเองของผู้เรียน เน้นการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงกับชีวิตจริง และส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ 3) การพัฒนาผู้เรียนครูต้องเข้าใจพัฒนาการของผู้เรียนแต่ละคน และส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาศักยภาพของตนเองอย่างเต็มที่ 4) การบริหารจัดการชั้นเรียน ครูต้องสร้างชั้นเรียนที่เป็นระเบียบ ปลอดภัย และส่งเสริมการเรียนรู้ 5) การวิเคราะห์ สังเคราะห์และวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน ครูต้องสามารถวิเคราะห์ข้อมูลทางการเรียนรู้ของผู้เรียนเพื่อปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ และวิจัยเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพ 6) ภาวะผู้นำ ครูต้องสามารถเป็นผู้นำในการจัดการเรียนรู้ สร้างแรงบันดาลใจ และส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกัน 7) การสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับสังคม ครูต้องสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ของผู้เรียน ครูผู้สอนจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น เพื่อการพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุผลเป้าหมายกำหนดไว้ มีวิธีการและกระบวนการที่มีเหมาะสม ซึ่งแนวทางการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูมีหลายวิธี หนึ่งในนั้นคือ โปรแกรมการพัฒนา

โปรแกรมการพัฒนาทางวิชาชีพ หมายถึง ระบบโครงสร้างที่กำหนดกิจกรรมต่าง ๆ ที่ออกแบบมาเพื่อจุดมุ่งหมายเดียวกัน เพื่อการปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมความรู้และทักษะในการปฏิบัติงานของครู หรือระบบแผนโครงสร้างที่กำหนดกิจกรรมต่างๆ (สุวิมล ว่องวาณิช, 2544) การพัฒนาโปรแกรมเป็นกระบวนการในการดำเนินการเป็นลำดับ โดยมีขั้นตอนเกี่ยวกับการจัดทำโปรแกรม วิเคราะห์หาความต้องการทางการ (Kanaya and McMillan, 2005) จากข้อสรุปการศึกษาการออกแบบโปรแกรมการเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) กลุ่มเป้าหมาย 4) เนื้อหาสาระ 5) วิธีการพัฒนา

และ6) การวัดและประเมินผล โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ มีพันธกิจที่สำคัญคือเสริมสร้างโอกาสการเข้าถึงบริการทางการศึกษาอย่างทั่วถึง เสมอภาค ด้วยวิธีการและรูปแบบที่หลากหลายพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามหลักสูตรและพัฒนาครู และบุคลากรทางการศึกษา ให้มีความรู้ตามมาตรฐานวิชาชีพและศาสตร์เฉพาะทาง(พันธกิจ สำนักบริหารการศึกษาพิเศษ, 2568) จึงมีความสนใจที่จะศึกษาเรื่องการพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนของครู โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งผลการวิจัยคาดว่า จะสามารถนำไปใช้ในการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ และการพัฒนางานของตนเองให้มีประสิทธิภาพมากเกิดทักษะใหม่ๆ ที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตและการทำงานต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
2. เพื่อพัฒนาโปรแกรมการเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้ โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

การทบทวนวรรณกรรม

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผู้วิจัยได้ศึกษาจากแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

แนวคิดสมรรถนะการจัดการเรียนรู้

Hough and Duncan (1970: 144) ได้ให้ความหมายว่า การจัดการเรียนรู้ หมายถึงกิจกรรมที่บุคคลได้ใช้ความรู้ของตนเองอย่างสร้างสรรค์เพื่อสนับสนุนให้ผู้อื่นเกิดการเรียนรู้และมีความผาสุกดังนั้นการจัดการเรียนรู้จึงเป็นกิจกรรมในแง่มุมต่าง ๆ 4 ด้านดังนี้

- 1) ด้านหลักสูตร (Curriculum) หมายถึง การศึกษาจุดมุ่งหมายของการศึกษาความเข้าใจในจุดประสงค์รายวิชา และการตั้งจุดประสงค์การจัดการเรียนรู้ที่ชัดเจน ตลอดจนเลือกเนื้อหาได้เหมาะสมสอดคล้องกับท้องถิ่น
- 2) ด้านการจัดการเรียนรู้ (Instruction) หมายถึง การเลือกวิธีสอนและเทคนิคการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสม เพื่อช่วยให้ผู้เรียนบรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้ที่วางไว้
- 3) ด้านการวัดผล (Measuring) หมายถึง การเลือกวิธีการวัดผลที่เหมาะสม และสามารถวิเคราะห์ผลได้
- 4) ด้านการประเมินผลการจัดการเรียนรู้ (Evaluation) หมายถึง ความสามารถในการประเมินผลของการจัดการจัดการเรียนรู้ทั้งหมดได้

กระทรวงศึกษาธิการ (2563 : 5) ได้กล่าวไว้ว่า องค์ประกอบสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครู ประกอบด้วย 1) การบริหารหลักสูตร และการจัดการเรียนรู้ 2) การจัดการเรียนรู้โดยผู้เรียนเป็นสำคัญ 3) การพัฒนาผู้เรียน 4) การบริหารจัดการชั้นเรียน 5) การวิเคราะห์ สังเคราะห์ และวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน 6) ภาวะผู้นำ และ 7) การสร้างความสัมพันธ์ และความร่วมมือกับสังคม

แนวทางการพัฒนาสมรรถนะครู

วิทยา จันทรศิลา (2551 : 45) ได้ให้ความหมายว่า การพัฒนาสมรรถนะของบุคลากรในองค์กรเป็นการเป็นพันธกิจที่สำคัญของทุกองค์การ เพราะสมรรถนะเป็นปัจจัยสำคัญในการปฏิบัติงานของบุคลากร ซึ่งองค์การจะต้องค้นหาสมรรถนะ ที่จำเป็นต่อการดำเนินการกิจของบุคลากรให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพ และค้นหาเทคนิควิธีการ ในการพัฒนาสมรรถนะที่จำเป็นต่อความสำเร็จของบุคลากรแต่ละคนในองค์กร ความสามารถของมนุษย์ จำแนกได้ 3 ลักษณะ คือ ความสามารถที่แสดงความเป็นความรู้ (Knowledge) ความสามารถที่แสดงออกมาเป็นทักษะ (Skill) และลักษณะนิสัยที่พึงประสงค์ (Attributes) ถ้ารวมกันอยู่ในตัวของบุคคล จะทำให้บุคคลนั้นปฏิบัติงานได้ผลสำเร็จที่ต่างกันไป เรียกโดยองค์รวมว่า สมรรถนะ (Competency) การบริหารบุคคลปัจจุบันถือว่า คนเป็นทรัพยากร หรือเป็นทรัพย์สินขององค์กร การมีบุคคลที่มีความสามารถจะทำให้องค์การบรรลุวัตถุประสงค์ได้ อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เฉกเช่นเดียวกัน การมีทุนในการบริหาร และการจัดการอื่น ประมาณค่ามิได้ ในทางตรงกันข้าม หากคนในองค์กรไร้ความสามารถ องค์กรก็เสมือนมีทรัพย์สินแต่ไม่มีราคา สร้างมูลค่าเพิ่มไม่ได้ ถ้าหยุดก็จะล่มสลายตามกันไป เนื่องจากไม่อาจบรรลุ วัตถุประสงค์ขององค์กรได้

Fullen และ Hargreaves (1992) ได้อธิบายวิธีการพัฒนาครูว่าเป็นกิจกรรมการพัฒนาบุคลากร หรือการพัฒนาบุคคล (Individual Development) สามารถกระทำได้โดย 1. การฝึกอบรม (Training) 2. การศึกษา (Education) 3. การพัฒนาตนเอง (Development)

แนวคิดเกี่ยวกับการสร้างและพัฒนาโปรแกรม

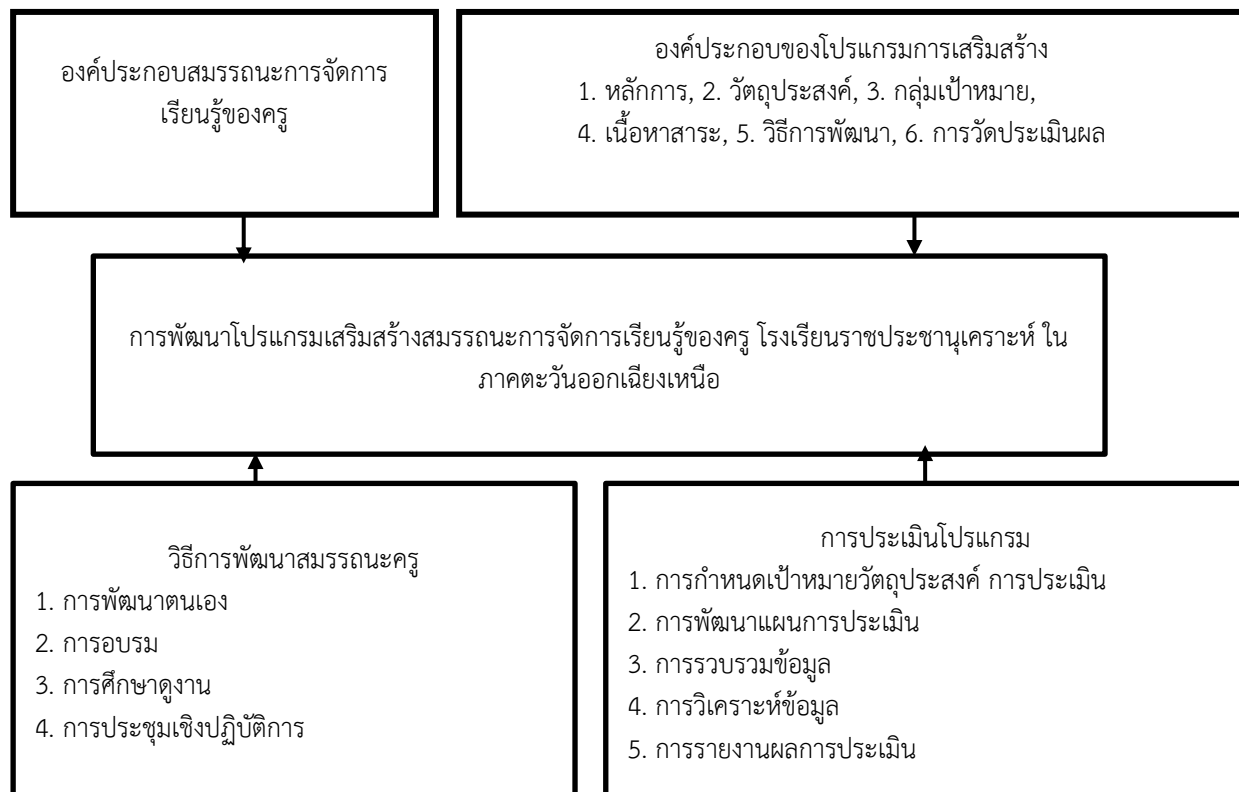
Boyle (1981) และ Boone (2002) ให้ความหมายว่า โปรแกรม หมายถึง สิ่งที่เกิดจากกิจกรรมการเรียนรู้ ประสบการณ์ ซึ่งประกอบด้วย การวิเคราะห์ปัญหาสภาพความต้องการ การวางแผนการสอน การประเมินผล และการรายงานผลโดยอาศัยความร่วมมือระหว่างผู้เรียนกับผู้สอนในการวางแผนสร้างการเรียนการสอน การปฏิบัติการเรียนการสอน และการประเมินผล

การพัฒนาโปรแกรมเป็นกระบวนการที่ดำเนินไปตามลำดับขั้นตอน โดยมุ่งเน้นการพิจารณา วิเคราะห์ และไตร่ตรองความต้องการทางการศึกษา เพื่อให้ นักพัฒนาโปรแกรมสามารถออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสมและตอบสนองต่อกลุ่มเป้าหมายได้อย่างแท้จริง ซึ่ง Boyle (1981) ได้เสนอว่าองค์ประกอบสำคัญในการพัฒนาโปรแกรมมี 3 ประการ ได้แก่ (1) การศึกษาความต้องการ ความจำเป็น และปัญหาที่เกิดขึ้น (2) วิธีการสร้างแรงจูงใจและปรับเปลี่ยนทัศนคติ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ และ (3) การจัดกิจกรรมทางการศึกษาที่มุ่งเน้นการพัฒนาความรู้ ทักษะ และทักษะของกลุ่มเป้าหมาย

สุวิทย์ ยอดสละ (2557: 11) ได้สรุปกรอบแนวคิดขององค์ประกอบโปรแกรมไว้ ดังนี้

1. ที่มา และความสำคัญของโปรแกรม	4. โครงสร้างของโปรแกรม
2. วัตถุประสงค์ของโปรแกรม	5. เนื้อหา และสาระสำคัญของโปรแกรม
3. รูปแบบและวิธีการพัฒนา	6. การวัด และประเมินผล

กรอบแนวคิดการวิจัย

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ระเบียบวิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เพื่อพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยดำเนินการ 2 ระยะดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นในการเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูและผู้บริหารโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ในสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ทั้งหมดจำนวน 830 คน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหาร และครู จำนวน 265 คน จำแนกเป็น ผู้บริหาร 10 คน โดยเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) ครูจำนวน 255 คน การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยเทียบเคียงกับตาราง Krejcie and Morgan, (1970) และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) จำแนกตามสัดส่วนตามจำนวนประชากรของโรงเรียนโดยนำจำนวนประชากร และกลุ่มตัวอย่างมาคำนวณบัญญัติไตรยางศ์ของแต่ละโรงเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในระยะที่ 1 นี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) เพื่อใช้ในการสอบถามสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ฯ ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของ ลิเคิร์ท (Likert Type) 5

ระดับ ค่าความเที่ยงตรงของแบบสอบถามอยู่ระหว่าง 0.8 – 1.0 และมีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามสภาพปัจจุบัน และแบบสอบถามสภาพที่พึงประสงค์ เท่ากับ 0.956 และ 0.953 ตามลำดับ

การวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนของครู โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ฯ ดังนี้ 1. การวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ฯ โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และแปลผลตามเกณฑ์ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556: 58-61) 2. นำข้อมูลมาเปรียบเทียบสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการเสริมสร้าง สมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครู โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ฯ มาวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น (Needs Assessment) การวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นในการเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ฯโดยการวิเคราะห์หาค่าดัชนีความต้องการจำเป็นแบบปรับปรุง ใช้สูตร $PNI_{modified} = (I - D) / D$ (สุวิมล ว่องวานิช, 2559:18)

ระยะที่ 2 การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practices)

ศึกษาวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practices) จากกลุ่มผู้ให้ข้อมูล โดยการสัมภาษณ์จากผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาที่มีการบริหารจัดการที่ดี (Best Practices) จำนวน 2 โรงเรียน ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนจำนวน 2 คน ครูผู้สอนจำนวน 3 คน ใช้แบบวิธีการเลือกเจาะจง (Purposive Sampling) รวมเป็นผู้ให้ข้อมูลทั้งหมด 5 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview Form) เพื่อใช้สัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี ประกอบด้วย 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตร 2) ด้านการออกแบบการเรียนรู้ 3) ด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 4) ด้านการใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยี 5) ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ จำนวน 1 ฉบับ และประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของโปรแกรมฯ จำนวน 1 ฉบับ โดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 คน

การเก็บรวบรวมหนังสือจากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด เพื่อขอความอนุเคราะห์จากผู้บริหารและครูที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ในการให้สัมภาษณ์ และตกลงนัดหมายวัน เวลา สถานที่ให้สัมภาษณ์ โดยไปพบและสัมภาษณ์โดยตรง วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารและครูจากโรงเรียนที่มีการบริหารจัดการที่ดี มาเรียบเรียงจัดระเบียบข้อมูล จัดกลุ่มเนื้อหาตามองค์ประกอบสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ฯโดยนำผลการสัมภาษณ์เกี่ยวกับสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ฯ มาวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content analysis) และสรุปเป็นตารางสังเคราะห์จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องข้อคำถามที่สัมภาษณ์ดังนี้

ข้อคำถามที่สัมภาษณ์	ผลการศึกษาวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice)
1.ด้านการพัฒนาหลักสูตร	
1. ครูสามารถออกแบบหลักสูตรให้มีโครงสร้าง เนื้อหาสาระ กิจกรรม และการประเมินผลสอดคล้องกับระดับพัฒนาการและวัยของเด็ก	1. ทำความเข้าใจวิสัยทัศน์ หลักการ และ จุดมุ่งหมายของหลักสูตร

ข้อคำถามที่สัมภาษณ์	ผลการศึกษาริปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice)
2. ครูสามารถคัดเลือกเนื้อหาสาระที่ทันสมัย สอดคล้องกับสภาพชุมชน และสถานการณ์ในปัจจุบัน 3. ครูสามารถบูรณาการหน่วยการเรียนรู้ให้เชื่อมโยงกับมาตรฐานและตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ในหลักสูตร	2. กำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ตั้งเป้าหมายที่ชัดเจน 3. ออกแบบเนื้อหาที่เชื่อมโยงกับชีวิตจริง 4. กำหนดการวัดประเมินผลตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร 5. พัฒนาเนื้อหาให้สอดคล้องกับโครงสร้างของหลักสูตร 6. ปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง
2. ด้านการออกแบบการเรียนรู้ 1. ครูสามารถวางแผนการออกแบบการเรียนรู้ได้อย่างหลากหลายสอดคล้องกับความแตกต่างของผู้เรียน 2. ครูสามารถเลือกใช้สื่อเพื่อช่วยให้การเรียนรู้มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ และความแตกต่างของผู้เรียน	1. ทำความเข้าใจผู้เรียนศึกษาความสนใจ, ความถนัด, ความสามารถของผู้เรียน 2. ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย 3. กำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ของผู้เรียนให้สอดคล้องกับหลักสูตร 4. กำหนดกิจกรรมที่ครอบคลุมทั้งด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติของผู้เรียน โดยมุ่งหวังให้เกิดประสบการณ์การเรียนรู้ที่ลงมือปฏิบัติจริง 4. ปรับรูปแบบการสอนตามความสามารถของผู้เรียน
3. ด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 1. ครูสามารถจัดการเรียนรู้ โดยผู้เรียนสามารถค้นคว้าหาองค์ความรู้ และเนื้อหาสาระ ด้วยทักษะการเรียนรู้ใหม่ๆ ได้ด้วยตัวเอง 2. ครูเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่ช่วยให้ผู้เรียนตื่นตัวทางการเคลื่อนไหวทางสังคม หรือมีการปฏิสัมพันธ์ทางสังคมกับผู้อื่น 3. ครูสามารถจัดการเรียนรู้ที่เน้นพัฒนาทักษะ ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง และสามารถนำความรู้หรือประสบการณ์ประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน	1. จัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับผู้เรียน 2. กิจกรรมการเรียนรู้ควรเรียงลำดับจากง่ายไปหายาก และยืดหยุ่นได้ 3. ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 4. สร้างบรรยากาศในชั้นเรียนอย่างเหมาะสม 5. ใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมมากขึ้น
4. ด้านการใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยี	1. พิจารณาบริบทของโรงเรียนและนักเรียนว่ามีความพร้อมในการใช้สื่อประเภทใด

ข้อคำถามที่สัมภาษณ์	ผลการศึกษาวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice)
1. ครูสามารถใช้กลุ่ม social network เป็นช่องทางในการสื่อสารระหว่างครูกับผู้ปกครองได้อย่างมีประสิทธิภาพ 2. ครูสามารถใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในการวิเคราะห์ การจัดเก็บข้อมูล การประมวลผลข้อมูล และการแสดงผลได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผล 3. ครูมีความสามารถในการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อช่วยสนับสนุนให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ 5.ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ 1. ครูสามารถสร้างวิธีการวัดและประเมินผลได้หลากหลายทั้งระดับรายบุคคลรายกลุ่ม และรายชั้นเรียน และชี้วัดความก้าวหน้าผู้เรียนได้ 2. ครูมีกระบวนการจัดทำแผนการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ สอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานและตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ในหลักสูตร 3. ครูได้ปรับปรุง และพัฒนาวิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ และนำผลมาใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนของตนเองต่อเนื่องทุกปี	2. กำหนดกระบวนการใช้สื่อและเทคโนโลยีก่อนนำเสนอไปใช้ 3. เลือกใช้สื่อที่เหมาะสมกับผู้เรียน 4. สนับสนุนการใช้สื่อและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน 5. วางแผนการและดำเนินการอย่างรอบคอบ โดยคำนึงถึงปัจจัยต่างๆในการใช้สื่อและเทคโนโลยี 1. ใช้แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน เพื่อวัดพัฒนาการความรู้ 2. ใช้การประเมินตามสภาพจริง 3. ใช้เครื่องมือที่หลากหลายและเหมาะสมกับลักษณะของการเรียนการสอน 4. ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผลการเรียนรู้ของตนเอง 5. ให้ความสำคัญกับการวัดและประเมินผลระหว่างการดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอน 6. กำหนดเป้าหมายที่เฉพาะเจาะจงและวิเคราะห์ผลได้ 7. มีกรอบเวลาในการวัดและประเมินผลที่ชัดเจน

ขั้นตอนที่ 2 การออกแบบโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู

1. การออกแบบโปรแกรมการเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ฯ นำผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีลำดับความต้องการจำเป็นจากระยะที่ 1 และผลการสังเคราะห์จากการสัมภาษณ์ มาเป็นข้อมูลการออกแบบโปรแกรมการเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ฯ

2. นำร่างโปรแกรมการเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ฯ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์

ขั้นตอนที่ 3 การประเมินความเหมาะสม (Propriety) และความเป็นไปได้ (Feasibility)

การประเมินความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของโปรแกรมการเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ฯ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ดำเนินการโดยกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน มีเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบประเมินความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ฯ ประกอบด้วย 3 ตอน คือ ตอนที่ 1

เป็นข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบประเมิน ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่าตามแบบของ Likert (Likert Type Rating Scale) 5 ระดับ และตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของโปรแกรมฯ เพื่อวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และแปลผลโดยเทียบกับเกณฑ์ของ (บุญชม ศรีสะอาด: 2556)

ผลการวิจัย

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นครู จำนวน 255 คน (คิดเป็นร้อยละ 96.22) ระดับการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 227 คน (คิดเป็นร้อยละ 85.66) ระดับปริญญาโท จำนวน 35 คน (คิดเป็นร้อยละ 13.20) ระดับปริญญาเอก จำนวน 3 คน (คิดเป็นร้อยละ 1.14) มีประสบการณ์ด้านการงาน น้อยกว่า 10 ปี จำนวน 186 คน (คิดเป็นร้อยละ 70.18) 10-19 ปี จำนวน 64 คน (คิดเป็นร้อยละ 24.15) และ 20 ปีขึ้นไป จำนวน 15 คน (คิดเป็นร้อยละ 5.67) ซึ่งผลจากการวิจัยพบว่า

1. สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์สมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ตารางที่ 1 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการพัฒนาโปรแกรมการเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ฯ โดยรวมและรายด้าน

สมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI _{modified}	ลำดับความ ต้องการ จำเป็นฯ
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความ คิดเห็น	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความ คิดเห็น		
1. ด้านการพัฒนาหลักสูตร	3.04	0.65	ปานกลาง	4.62	0.59	มากที่สุด	0.51	1
2. ด้านการออกแบบการเรียนรู้	3.38	0.61	ปานกลาง	4.64	0.59	มากที่สุด	0.37	4
3. ด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ	3.57	0.49	ปานกลาง	4.64	0.57	มากที่สุด	0.29	5
4. ด้านการใช้สื่อ นวัตกรรมและ เทคโนโลยี	3.31	0.67	ปานกลาง	4.64	0.59	มากที่สุด	0.40	3
5. ด้านการวัดและประเมินผล	3.30	0.66	ปานกลาง	4.65	0.62	มากที่สุด	0.40	2
โดยรวม	3.17	0.50	ปานกลาง	4.63	0.56	มากที่สุด	0.40	

สภาพปัจจุบันสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ฯ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ 1) ด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ด้านการพัฒนาหลักสูตร

สภาพที่พึงประสงค์สมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ฯ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ 1) ด้านการวัด และประเมินผลการเรียนรู้ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตร

ความต้องการจำเป็นในการเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ค่าเฉลี่ยความต้องการโดยรวมเท่ากับ 0.40

($PNI_{modified} = 0.40$) เมื่อพิจารณาเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ ดังนี้ 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตร 2) ด้านการวัดและประเมินผล 3) ด้านการใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยี 4) ด้านการออกแบบการเรียนรู้ และ 5) ด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

2. โปรแกรมการเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ตารางที่ 2 โปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

เนื้อหา	วิธีการพัฒนา		
	10% การศึกษาด้วย ตนเองฝึกอบรม	20% การเรียนรู้ จากผู้อื่น	70% ประสบการณ์การทำงาน
โมดูลที่ 1 การพัฒนาหลักสูตร	3 ชั่วโมง	9 ชั่วโมง	25 ชั่วโมง
โมดูลที่ 2 การออกแบบการจัดการเรียนรู้	3 ชั่วโมง	9 ชั่วโมง	25 ชั่วโมง
โมดูลที่ 3 การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	3 ชั่วโมง	9 ชั่วโมง	25 ชั่วโมง
โมดูลที่ 4 การใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี	3 ชั่วโมง	9 ชั่วโมง	25 ชั่วโมง
โมดูลที่ 5 การวัดและประเมินผล	3 ชั่วโมง	9 ชั่วโมง	25 ชั่วโมง
รวม	15	43	120
รวมทั้งหมด		178	

โปรแกรมการเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ คือ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) เนื้อหาประกอบด้วย 5 โมดูล 4) วิธีพัฒนาและกิจกรรม และ 5) การวัด และประเมินผล โดยใช้เทคนิคการพัฒนาแบบ 70 : 20 : 10 คือ ประสบการณ์การทำงาน 70 การเรียนรู้จากผู้อื่น 20 และการเรียนรู้จากการอบรม 10 มาใช้ในการพัฒนาและได้สังเคราะห์วิธีพัฒนาครูประกอบด้วย 3 วิธี คือ 1) การเรียนรู้จากประสบการณ์การทำงาน 2) การเรียนรู้จากผู้อื่น และ 3) การอบรม เวลาในการดำเนินงานโปรแกรมทั้งสิ้น 178 ชั่วโมง ประกอบด้วย การฝึกอบรม 15 ชั่วโมง การเรียนรู้จากผู้อื่น 43 ชั่วโมง การเรียนรู้จากประสบการณ์การทำงาน 120 ชั่วโมง

ตารางที่ 3 ผลการประเมินโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือโดยผู้ทรงคุณวุฒิ

รายการประเมิน	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
1. หลักการของโปรแกรม						
1.1 หลักการอธิบายได้ชัดเจนและกระชับ	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
1.2 ความสำคัญของโปรแกรมเขียนไว้ชัดเจน	4.60	0.54	มากที่สุด	4.80	0.44	มากที่สุด
1.3 การนำเสนอหลักการ ความสำคัญของโปรแกรมได้ชัดเจน	4.80	0.44	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
2. วัตถุประสงค์ของโปรแกรม						
2.1 ความครอบคลุมองค์ประกอบสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู	4.80	0.44	มากที่สุด	4.80	0.44	มากที่สุด
2.2 ระบุได้ชัดเจน และความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติ	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
2.3 วัตถุประสงค์ของโปรแกรม สอดคล้องกับเทคนิคการพัฒนา 70: 20: 10	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
2.4 วัตถุประสงค์สามารถสะท้อนให้เห็นสมรรถนะเชิงพฤติกรรมได้	5.00	0.00	มากที่สุด	4.80	0.44	มากที่สุด
2.5 วัตถุประสงค์สามารถวัดและประเมินผลได้อย่างชัดเจน	4.60	0.89	มากที่สุด	4.40	0.89	มากที่สุด
3. เนื้อหาสาระของโปรแกรม						
3.1 สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโปรแกรม	4.80	0.44	มากที่สุด	4.80	0.44	มากที่สุด
3.2 การจัดเรียงเนื้อหาสอดคล้องกับองค์ประกอบ	4.80	0.44	มากที่สุด	4.80	0.44	มากที่สุด
3.3 การกำหนดเนื้อหาสาระมีความเหมาะสมกับระยะเวลาที่ใช้การปฏิบัติ	4.80	0.44	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
3.4 Module 1 การพัฒนาหลักสูตร มีการกำหนดวิธีการ กิจกรรมการพัฒนาและการวัดผลประเมินผล	4.80	0.44	มากที่สุด	4.80	0.44	มากที่สุด
3.5 Module 2 การออกแบบการเรียนรู้มีการกำหนดวิธีการ กิจกรรมการพัฒนา และการวัดผลประเมินผล	4.80	0.44	มากที่สุด	4.80	0.44	มากที่สุด

รายการประเมิน	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
3.6 Module 3 การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการกำหนดวิธีการ กิจกรรมการพัฒนา และการวัดผลประเมินผล	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
3.7 Module 4 การใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี มีการกำหนด วิธีการกิจกรรมการพัฒนา และการวัดผลประเมินผล	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
3.8 Module 5 การวัดและประเมินผล การกำหนดวิธีการ กิจกรรมการพัฒนา และการวัดผลประเมินผล	5.00	0.00	มากที่สุด	4.80	0.44	มากที่สุด
4. วิธีการพัฒนา						
4.1 ระยะเวลาของโปรแกรมสอดคล้องกับเทคนิคการพัฒนาแบบ 70: 20: 10	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
4.2 การพัฒนาแบบการปฏิบัติงานจริงมีรายละเอียดครบทั้ง 5 ด้าน	4.80	0.44	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
4.3 การเรียนรู้จากผู้อื่น กำหนดขั้นตอนรายละเอียดและการศึกษาดูงานได้ครบ	4.80	0.44	มากที่สุด	4.80	0.44	มากที่สุด
4.4 การฝึกอบรมและการอบรมเชิงปฏิบัติการ มุ่งเน้นให้ความรู้และการลงมือปฏิบัติ	4.60	0.54	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
4.5 การกำหนดระยะเวลาการดำเนินงานของโปรแกรมโดยรวมมีความเหมาะสมและ ชัดเจน	4.60	0.54	มากที่สุด	4.80	0.44	มากที่สุด
4.6 วิธีการและกิจกรรมการพัฒนาสามารถนำไปปรับใช้กับการทำงานตามปกติได้	4.80	0.44	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
4.7 กิจกรรมการพัฒนา สามารถนำไปใช้ในการนำไปปฏิบัติให้ประสบความสำเร็จ	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
5. การวัดและประเมินผล						
5.1 กำหนดแบบประเมินผลก่อน ระหว่าง และ หลังการพัฒนาไว้ชัดเจน	5.00	0.00	มากที่สุด	4.80	0.44	มากที่สุด
5.2 กำหนดแนวทางการประเมินความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมการพัฒนาไว้ในโปรแกรม	4.80	0.44	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
5.3 ขั้นตอนการวัดและประเมินผลสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในโปรแกรม	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด

รายการประเมิน	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
5.4 มีข้อเสนอแนะในการนำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนรู้	4.80	0.44	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
โดยรวม	4.90	0.22	มากที่สุด	0.11	4.95	มากที่สุด

ผลการประเมินความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน พบว่า โปรแกรมมีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และมีความเป็นไปได้โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน

อภิปรายผล

1. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สามารถอภิปรายผลการวิจัย ดังนี้

1.1 สภาพปัจจุบันสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะด้วยบริบทของโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ นั้น จัดการเรียนการสอนนักเรียนในรูปแบบของการศึกษาพิเศษที่ผู้เรียนด้อยโอกาส และมีความต้องการเฉพาะบุคคล ทำให้ครูผู้สอนต้องมีความรู้ความสามารถในการพัฒนาหลักสูตรที่มีความจำเป็นเฉพาะ ต้องมีทักษะในการวิเคราะห์ผู้เรียนและออกแบบแผนการจัดการศึกษาที่เหมาะสมกับผู้เรียน ด้านการออกแบบการจัดการเรียนรู้ และมีครูจำนวนไม่น้อยที่ยังขาดความเชี่ยวชาญเฉพาะทาง ในการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อความต้องการอันหลากหลายของผู้เรียน ด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ครูยังต้องเพิ่มความเชี่ยวชาญในการออกแบบกิจกรรมที่ส่งเสริมการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม การพัฒนาทักษะอาชีพ และการเตรียมความพร้อมเพื่อการดำรงชีวิตอิสระของผู้เรียน ด้านการใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยี ครูผู้สอนใช้สื่อ นวัตกรรมได้น้อยเนื่องจาก ผู้เรียนส่วนใหญ่ยังไม่สามารถใช้สื่อ หรือเทคโนโลยีได้อย่างเต็มที่ ด้านวัดและประเมินผลครูสามารถวัด และประเมินผลจากสภาพจริงของผู้เรียนที่มีความต้องการที่หลากหลาย ทำให้ครูต้องใช้เครื่องมือที่ตอบสนองความต้องการของผู้เรียน และพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามสภาพจริงได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ฉัตรชัย ดวงแก้ว (2560) ได้ทำวิจัยเรื่อง การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้วยการพัฒนาตนเองของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 พบว่า สภาพปัจจุบันของสมรรถนะครูด้านการพัฒนาตนเองของสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับ ศิริประภา หลงพิมาย (2560) ได้ทำวิจัย เรื่องการพัฒนาแนวทางการเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้ ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ในจังหวัดมหาสารคาม พบว่า สภาพปัจจุบันในการเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้ ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ในจังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับปานกลาง ทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย คือ ด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งมี

ค่าเฉลี่ยเท่ากับด้านการวัด และประเมินผลการเรียนรู้ รองลงมาคือ ด้านความรู้ความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับด้านสื่อและนวัตกรรมเพื่อการจัดการเรียนรู้

1.2 สภาพที่พึงประสงค์สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูผู้สอนต้องการให้เกิดการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ ครูต้องมีความสามารถในการออกแบบ ปรับปรุงและประเมินหลักสูตรให้สอดคล้องกับบริบทความต้องการของสถานศึกษา ต้องวางแผนและจัดทำแผนการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับความแตกต่างระหว่างบุคคล ครูต้องการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม ได้ลงมือปฏิบัติ และสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง สามารถเลือก พัฒนา และประยุกต์ใช้สื่อการเรียนรู้ นวัตกรรม และเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับเนื้อหาและผู้เรียน สามารถใช้วิธีการและเครื่องมือประเมินที่หลากหลาย ประเมินตามสภาพจริงและนำผลการประเมินไปปรับปรุง ดังนั้น ผลการศึกษาสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับผลการวิจัยของ พิไลวรรณ มาตเลิง และธัชชัย จิตรนันท์ (2565) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดมหาสารคาม การวิจัยพบว่า สภาพที่พึงประสงค์ของสมรรถนะครูด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และสอดคล้องกับงานวิจัยของน้ำฝน ชื่นชม (2560) ได้ทำวิจัย เรื่องการพัฒนาแนวทางเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 ผลการศึกษาพบว่าสภาพที่พึงประสงค์ในการเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยตามลำดับ ดังนี้ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านการใช้ และพัฒนาสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยีรองลงมา คือด้านการออกแบบการเรียนรู้ การสร้างและพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

1.3 ความต้องการจำเป็นการเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้ โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีค่า $PNI_{modified}$ เท่ากับ 0.40 โดยด้านที่มีความสำคัญของการจำเป็นอันดับแรก คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการพัฒนาหลักสูตรเป็นปัจจัยสำคัญในการยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนด้อยโอกาส และต้องคำนึงถึงบริบทเฉพาะ จัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับท้องถิ่น ครูต้องสามารถออกแบบหลักสูตรให้มีโครงสร้าง เนื้อหาสาระ กิจกรรม และการประเมินผลสอดคล้องกับระดับพัฒนาการและวัยของเด็ก นอกจากนี้ ยังต้องการบูรณาการหน่วยการเรียนรู้ให้เชื่อมโยงกับมาตรฐาน และตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ในหลักสูตร ยังต้องมีความสามารถประเมินสัมฤทธิ์ผลของหลักสูตรที่จะทำให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่ติดตามเจตนารมณ์ของหลักสูตรที่กำหนดไว้และสามารถออกแบบและพัฒนาหลักสูตรที่ตอบสนองความต้องการของนักเรียนด้อยโอกาสได้อย่างแท้จริง สอดคล้องกับแนวคิดของ ชัมชูดิน มานะ มัยดี แวดราแม และจิระวัฒน์ ต้นสกุล (2566:215-216) ที่ได้กล่าวว่า หลักสูตรเป็นการประมวลความรู้ และประสบการณ์ที่เป็นเนื้อหา สาระสำคัญ กิจกรรมต่างๆ ที่ออกแบบขึ้นตามขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตรที่ผ่านการศึกษาวิจัย มีความน่าเชื่อถือและมีจุดมุ่งหมายให้ผู้เรียนพัฒนาตนเองเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์และใช้ชีวิตในสังคมอย่างมีความสุข และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธิติรัตน์ ถาบุตร (2567 : 21) ที่ได้อธิบายไว้ว่า สถานศึกษาจึงต้องพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเป็นของตนเองในส่วนที่เกี่ยวกับสภาพปัญหา และความต้องการของแต่ละท้องถิ่นซึ่งเรียกว่า “หลักสูตรสถานศึกษา” โดยมีขั้นตอนของการพัฒนาหลักสูตร คือ จัดตั้งคณะทำงาน

ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน กำหนดจุดประสงค์ เนื้อหา กิจกรรม เวลาเรียน เกณฑ์การวัดและประเมินผล จัดทำเอกสารหลักสูตร ตรวจสอบคุณภาพทำการทดลองใช้หลักสูตร เสนอขออนุมัติใช้หลักสูตรนำหลักสูตรไปใช้ และประเมินหลักสูตร

2. การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ คือ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์โปรแกรม 3) เนื้อหาของโปรแกรม 4) วิธีพัฒนาและกิจกรรม และ 5) ประเมินโปรแกรม โดยใช้เทคนิคการพัฒนาแบบ 70 : 20 : 10 สอดคล้องกับงานวิจัยของ เพชรจันทร์ ภูทะวัง (2565) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการสร้างโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ของโปรแกรม 3) เนื้อหาประกอบด้วย Module 1 การออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก Module 2 การจัดการเรียนรู้เชิงรุก Module 3 การใช้และพัฒนาสื่อ และแหล่งเรียนรู้สำหรับ การจัดการเรียนรู้เชิงรุก Module 4 การประเมินผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุก 4) วิธีการพัฒนา และ 5) การประเมินผลการพัฒนา

ผลการประเมินความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า โปรแกรมมีความเหมาะสม โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และมีความเป็นไปได้โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับ ธนิตา สิงห์บุญมี (2561: 125) ได้ศึกษาการพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการทำงานเป็นทีมของบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยผลการประเมินโปรแกรมพบว่า โดยรวมโปรแกรมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด และมีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิไลวรรณ มาตเลิง และ ธัชชัย จิตรนันท์ (2565) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดมหาสารคาม ผลการวิจัย พบว่า การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้ของครูมีความเหมาะสม โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และความเป็นไปได้โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และฉัตรชัย ดวงแก้ว (2560) ได้ทำวิจัยเรื่อง การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้วยการพัฒนาตนเองของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์เขต 2 พบว่า วิธีการเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูพบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุดและความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผลการสภาพปัจจุบันของการเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ดังนี้ ผู้บริหารและครูต้องร่วมกันวางแผนการดำเนินงานพัฒนาหลักสูตรการประชาสัมพันธ์การใช้และการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาร่วมกันวิเคราะห์ และประเมินศักยภาพของสถานศึกษา การกำหนดความมุ่งหมายของหลักสูตร คุณลักษณะผู้เรียนที่พึงประสงค์ ที่กำหนดไว้ และการประเมินสัมฤทธิ์ผลของหลักสูตรที่จะให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่ดีตามเจตนารมณ์ของหลักสูตรแกนกลาง

1.2 ผลการศึกษาสภาพที่พึงประสงค์ของการเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู พบว่า พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือด้านการวัดและ ประเมินผล ดังนั้น ผู้บริหารและครูผู้สอนต้องร่วมกันจัดทำแผนการวัด และประเมินผลการเรียนรู้ สอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานและตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ในหลักสูตร สร้างเครื่องมือวัดและ ประเมินผลการเรียนรู้ที่จำแนกความแตกต่าง และชี้วัดความก้าวหน้าการเรียนรู้ การออกแบบวิธีการวัด และ ประเมินผล การนำเครื่องมือวัด และประเมินผลไปใช้การวัด และประเมินผลสภาพจริง

1.3 ผลการศึกษาคความต้องการจำเป็นของการเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู พบว่าด้าน การพัฒนาหลักสูตร มีความต้องการจำเป็น PNI สูงเป็นอันดับหนึ่ง สะท้อนให้เห็นว่า ในการเสริมสร้างสมรรถนะ การจัดการเรียนรู้ของครู ควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาหลักสูตร เพราะหลักสูตรเป็นปัจจัยสำคัญในการ ยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนด้วยโอกาส และต้องคำนึงถึงบริบทเฉพาะ จัดการเรียนรู้ให้ สอดคล้องกับท้องถิ่น และความต้องการของผู้เรียน ครูต้องได้รับการสนับสนุนส่งเสริม สร้างการมีส่วนร่วมระหว่าง โรงเรียน ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

1.4 จากผลการประเมินโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า มีความเหมาะสม และความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน หน่วยงานระดับสูงคือ สำนักบริหารการศึกษาศึกษาพิเศษหรือผู้บริหารสถานศึกษา ควรให้ความสำคัญและนำไปใช้ในการ พัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูทั้งสมรรถนะด้านการพัฒนาหลักสูตร การออกแบบการเรียนรู้ การ จัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ การใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยี เพื่อให้ ครูได้เรียนรู้ และนำไปใช้ในการปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหาร และการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อเพิ่ม สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

2.2 ผลการศึกษาสภาพที่พึงประสงค์ของการเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู พบว่าด้านที่มี ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือด้านการวัด และประเมินผลการเรียนรู้ควรมีการวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อการพัฒนาการ วัดและ ประเมินผลการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับการเรียนรู้ของเด็กด้วยโอกาส โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ในภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2563). *นโยบายและจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2563* (น. 5). กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ. <https://www.moe.go.th/wp-content/uploads/2023/01/นโยบายและจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการ-63.pdf>
- ฉัตรชัย ดวงแก้ว. (2560). *การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้วยการพัฒนาตนเองของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2* [วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม]. ไม่ได้ตีพิมพ์.
- ชัยชูติน มานะ มัยดี แวดราแม และจิระวัฒน์ ต้นสกุล (2566). *การพัฒนาแบบวัดสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ตามมาตรฐานวิชาชีพครูของนักศึกษาวิชาชีพครู* [วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์].

- ธนิสา สิงห์บุญมี. (2561). การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการทำงานเป็นทีมของบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยมหาสารคาม).
- จิตรรัตน์ ถาบุตร. (2567). การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา. *วารสารมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย*, 15(1), 11-22.
- น้ำฝน ชื่นชม. (2560). การพัฒนาแนวทางเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 [วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม]. ไม่ได้ตีพิมพ์.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). *การวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 9)*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566–2570). (2565, 1 พฤศจิกายน). *ราชกิจจานุเบกษา*, 139(ตอนพิเศษ 258 ง), 1–148.
- พิไลวรรณ มาตเลิง, & อัสชัย จิตรนนท์. (2565). การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษา จังหวัดมหาสารคาม. *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม*, 16(3), 48–63.
- เพชรจันทร์ ภูทะวัง. (2565). การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน [วิทยานิพนธ์ดุษฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม]. ไม่ได้ตีพิมพ์.
- ไพฑูรย์ สีนลารัตน์. (2545). หลักการสอนแบบเน้นการวิจัย (Research-Based Teaching). ใน ไพฑูรย์ สีนลารัตน์, *การเรียนการสอนที่มีการวิจัยเป็นฐาน*. คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ราชกิจจานุเบกษา. (2565, 1 พฤศจิกายน). *แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2566–2570*. *ราชกิจจานุเบกษา*, 139(ตอนพิเศษ 258 ง), 121–122. <https://www.ratchakitcha.soc.go.th/>
- วิทยา จันทรศิริ. (2551). *เอกสารประกอบการฝึกอบรมหลักสูตรการพัฒนาสมรรถนะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา*. ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ศิริประภา หลงพิมาย. (2560). การพัฒนาแนวทางการเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้ศูนย์การศึกษา นอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอในจังหวัดมหาสารคาม [วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม].
- สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ. (2568). *คู่มือการปฏิบัติงานของสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ*. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- สุวิทย์ ยอดสละ. (2557). การพัฒนาภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน [วิทยานิพนธ์ดุษฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม].
- สุวิมล ว่องวาณิช. (2544). *การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน*. ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุวิมล ว่องวาณิช. (2559). *การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน (พิมพ์ครั้งที่ 18)*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Boyatzis, R. E. (1982). *The competent manager*. John Wiley & Sons.
- Boyle, P. G. (1981). *Planning better programs*. McGraw-Hill.
- Fullan, M., & Hargreaves, A. (1992). *The new meaning of educational change* (2nd ed.). Cassell.

- Hough, J. B., & Duncan, K. (1970). *Teaching description and analysis*. Addison-Westlu.
- Kanaya, S. G., & McMillan, K. B. (2005). *Creative approaches to problem solving: A framework for innovation and changes*. Sage.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607–610.
<https://doi.org/10.1177/001316447003000308>

